

1 1500

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 วันที่ 65 39 ส.พ.ศ.
 25 ม.ค. 2558
 วันที่..... เวลา 14.70

ที่ พม ๐๓๐๓ / ๒๒๓

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 เลขที่ ๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
 เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘

สพต.รับที่ 218
 วันที่ 20 มี.ค. 2558
 เวลา 14.31

เรื่อง โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ด่วนมากที่ พม ๐๕๐๕/๙๑๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๕/๔๒๐๗ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	จำนวน ๑๐๐ ชุด
	๓. แผนปฏิบัติการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	จำนวน ๑๐๐ ชุด
	๔. (ร่าง) หลักเกณฑ์ วิธีการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	จำนวน ๑๐๐ ชุด

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา เนื่องจากเป็นนโยบายสำคัญระดับชาติ ตามแผนบูรณาการการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ซึ่งมุ่งเน้นให้เด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย เพื่อเติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพในอนาคต โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดเป็นมาตรการสำคัญที่จะทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็ก นำเด็กเข้ารับบริการทางสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ รวมทั้งเป็นการประกันให้เด็กได้รับสิทธิด้านการอยู่รอด และการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เสนอเรื่องโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ รายละเอียดตามหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ด่วนมากที่ พม ๐๕๐๕/๙๑๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘

๑.๒ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ ๔๒๐๗ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แจ้งว่าการที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดการจ่ายเงินอุดหนุนให้กับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในครัวเรือนยากจนและครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจนโดยใช้ข้อมูลครัวเรือนยากจนและครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี ๒๕๕๕ ซึ่งมีจำนวนประมาณ ๑๗๐,๐๐๐ ครัวเรือน นั้น อาจจะไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในช่วงระยะเวลาของการดำเนินโครงการในปี ๒๕๕๕ เนื่องจากการคาดการณ์จำนวนการเกิดของประชากรจากปีปัจจุบันไปถึงปี ๒๕๖๖

/ มีแนວໂນມ ...

มีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘) เรื่องข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับด้านสังคมว่า ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และหน่วยงานต่าง ๆ ได้ริเริ่มที่จะดำเนินโครงการที่เป็นการให้ความช่วยเหลือหรือให้การอุดหนุนแก่ประชาชนเฉพาะกลุ่ม นั้น ให้ทุกหน่วยงานที่จะจัดทำโครงการในลักษณะดังกล่าวระบุดูประสงคฺ์ของโครงการ ผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับให้มีความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย แต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ให้เน้นการช่วยเหลือผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เด็ก ผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความจำเป็นเร่งด่วนให้ทั่วถึงและเป็นหลักก่อน โดยให้คำนึงถึงขีดความสามารถและข้อจำกัดของงบประมาณด้วย ทั้งนี้รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาทบทวนเพื่อจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายจำนวนครัวเรือน วิธีการและรูปแบบการให้ความช่วยเหลือเด็กแรกเกิดดังกล่าวให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีตามมติคณะรัฐมนตรี (เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘) ก่อนดำเนินการต่อไป

๑.๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้พิจารณาทบทวนเพื่อจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย วิธีการและรูปแบบการให้ความช่วยเหลือเด็กแรกเกิดดังกล่าวให้มีความชัดเจนตามข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์) และตามความเห็นของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว ซึ่งจากการคาดประมาณจำนวนเด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจนและครัวเรือนเสี่ยงต่อความยากจน ปี ๒๕๕๙ โดยใช้เกณฑ์เส้นความยากจน ซึ่งคำนวณโดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่ามีเด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจนและครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน ประมาณ ๑๓๕,๗๖๘ คน ซึ่งโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้การอุดหนุนรายละ ๔๐๐ บาท จะใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๖๕๗,๖๘๖,๔๐๐ บาท (หกร้อยห้าสิบล้านเจ็ดหมื่นหกพันสี่ร้อยบาทถ้วน) ซึ่งแบ่งเป็นเงินอุดหนุนสำหรับเด็กแรกเกิด จำนวน ๖๕๑,๖๘๖,๔๐๐ บาท (หกร้อยห้าสิบล้านเจ็ดหมื่นหกพันสี่ร้อยบาทถ้วน) ค่าใช้จ่ายในการเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจเรื่องเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ๒,๓๑๐,๐๐๐ บาท (สองล้านสามแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) และค่าใช้จ่ายในการติดตามประเมินผล ๓,๖๙๐,๐๐๐ บาท (สามล้านหกแสนเก้าหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เป็นนโยบายสำคัญระดับชาติของรัฐบาล ซึ่งเป็นการสร้างระบบคุ้มครองทางสังคม (Social Protection) โดยจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนให้กับเด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจนและครัวเรือนเสี่ยงต่อความยากจน รวมทั้งเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด นอกจากจะเป็นการประกันสิทธิให้เด็กได้รับสิทธิโดยตรงทั้งด้านการอยู่รอดและพัฒนาแล้ว ยังเป็นการสร้างช่องทางให้เด็กเข้าถึงสิทธิในเรื่องอื่นๆ ตามมาเนื่องจากเป็นมาตรการให้พ่อแม่ นำเด็กเข้าสู่ระบบบริการของรัฐเพื่อให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มตั้งแต่การฝากครรภ์ การเข้าโรงเรียนพ่อแม่ การจดทะเบียนเกิด การรับวัคซีน และการตรวจสุขภาพตามสมุดบันทึกสุขภาพ นอกจากจะเป็นการแบ่งเบาภาระให้กับครอบครัวที่ยากจนแล้ว ยังเป็นการเพิ่มโอกาสและช่องทางในการเข้าถึงบริการของรัฐเพื่อให้เด็กได้รับสิทธิและได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพ ซึ่งเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดสามารถนำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ทั้งทางด้านสุขภาพ โภชนาการ เครื่องนุ่งห่ม และอุปกรณ์เครื่องมือในการกระตุ้นการเรียนรู้ เช่น หนังสือนิทานสำหรับเด็ก ของเล่นเสริมพัฒนาการ เป็นต้น ซึ่งจากผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์พบว่าการกระตุ้นพัฒนาการเด็กในระยะเริ่มต้นของชีวิต เป็นช่วงเวลาสำคัญที่สุดที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

หากโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ย่อมเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กแรกเกิด รวมทั้งเป็นการประกันสิทธิขั้นพื้นฐานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กด้วย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเดือนเมษายน ๒๕๕๘ เนื่องจากเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล รวมทั้งเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเตรียมความพร้อมในการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย

๔.๑ สาระสำคัญของโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ประกอบด้วย

๔.๑.๑ ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยประเทศที่เป็นรัฐภาคีมีพันธะผูกพันที่จะต้องประกันสิทธิให้เด็กได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งประเทศไทยจำเป็นต้องประกันให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของเด็กอย่างเต็มที่ใน ๔ ด้าน ทั้งสิทธิด้านการอยู่รอด สิทธิด้านการพัฒนา สิทธิด้านการปกป้องคุ้มครอง และสิทธิด้านการมีส่วนร่วม นอกจากนี้คณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติมีข้อเสนอแนะให้ประเทศไทยออกมาตรการพิเศษชั่วคราวและกิจกรรมรองรับเพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้กลุ่มประชากรด้อยโอกาส รวมถึงการจัดการกองทุนพิเศษ และความช่วยเหลือที่เป็นรูปธรรม เพื่อสนับสนุนเด็กและครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากความยากจน รวมทั้งศึกษาและพิจารณาความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการเงินช่วยเหลือเด็กถ้วนหน้า เพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ และให้เด็กแต่ละคนได้รับโอกาสเท่าเทียมกันในการตั้งต้นชีวิตที่ดี

๔.๑.๒ แผนบูรณาการการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ในช่วงปฐมวัยคือ เด็กปฐมวัยร้อยละ ๙๕ มีพัฒนาการสมวัย การที่เด็กปฐมวัยจะมีพัฒนาการสมวัยนั้น จำเป็นต้องได้รับการดูแลอย่างดีตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาและแรกเกิด ซึ่งในครรภ์เรื้อนยากจนอาจมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะให้การดูแลเด็กในช่วงแรกเกิดได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากในช่วงคลอดบุตรและในช่วง ๑ ปีแรก หลังคลอดนั้น มีภาระต้องใช้เงินในการใช้จ่ายใช้สอยในเรื่องต่างๆ สำหรับเด็กแรกเกิดสูงขึ้น หากครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพออาจทำให้ไม่สนใจหรือละเลยที่จะให้ความสำคัญกับการเลี้ยงดูเด็กให้มีคุณภาพ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก และครอบครัวขาดความสามารถในการเลี้ยงดูเด็กซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาอื่นๆ เช่น ทอดทิ้งเด็ก ปล่อยปละละเลย ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสังคมอื่นๆ ตามมา

๔.๑.๓ เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็ก เป็นรูปแบบหนึ่งของการคุ้มครองทางสังคม ที่นิยมใช้ในหลายประเทศ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและคุ้มครองให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในประเทศที่พัฒนาแล้วอย่าง ฟินแลนด์ เนเธอร์แลนด์ ออสเตรเลีย จีน ฯลฯ หรือประเทศกำลังพัฒนา อาทิ บราซิล แอฟริกาใต้ ศรีลังกา และประเทศสมาชิกอาเซียน ได้แก่ บรูไน ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย เป็นต้น โดยรัฐบาลจ่ายเงินอุดหนุนเป็นประจำให้กับพ่อแม่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็ก ให้มีเงินเพื่อใช้จ่ายใช้สอยในรายการที่มีความจำเป็นสำหรับการเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ซึ่งรูปแบบการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กในต่างประเทศมีทั้งแบบถ้วนหน้า (Universal) ที่จ่ายให้กับเด็กทุกคน และแบบเฉพาะกลุ่ม (Targeting) ที่อุดหนุนให้เฉพาะครัวเรือนยากจน ซึ่งจำนวนเงินอุดหนุนต้องอยู่ในระดับที่เพียงพอ แต่ไม่ใช่จำนวนเงินที่สูงเกินไป

๔.๑.๔ จากการศึกษาของ ศ.ดร. เจมส์ เจ เฮคแมน นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ประจำปี ๒๕๔๒ พบว่าการลงทุนสำหรับเด็กช่วงแรกเกิด - ๖ ปีจะได้รับผลตอบแทนสูงสุดเมื่อเทียบกับการลงทุนในช่วงวัยอื่น การลงทุนในเด็กเล็ก ๑ ดอลลาร์ จะได้ผลตอบแทนกลับมา ๗ ดอลลาร์ การลงทุนเพื่อการพัฒนาเด็กช่วงแรกเกิดและปฐมวัยจึงเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าให้ผลตอบแทนแก่สังคมที่ดีที่สุดในระยะยาว

/ โดยให้ผลตอบแทน...

โดยให้ผลตอบแทนกลับคืนมาในอนาคต ๗ - ๑๐ เท่า เนื่องจากมนุษย์มีพัฒนาการรวดเร็วสูงสุดในช่วงแรกเกิดและปฐมวัยซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตในช่วงวัยที่เหลือ กล่าวคือหากเด็กได้รับการดูแลอย่างดีตั้งแต่ช่วงแรกเกิดและปฐมวัยแล้ว จะทำให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญาที่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นการสร้างรากฐานที่ดีและส่งผลดีต่อการพัฒนาในช่วงวัยอื่นต่อไป ทั้งวัยเรียน วัยรุ่น วัยแรงงานและผู้สูงอายุ เนื่องจากการที่เด็กมีพัฒนาการสมวัยทั้งด้านร่างกายและสติปัญญาส่งผลต่อความสำเร็จทางการศึกษาที่ดีขึ้น มีสุขภาพดีไม่เจ็บป่วย ลดภาระค่าใช้จ่ายการดูแลสุขภาพในอนาคต รวมทั้งมีประสิทธิภาพการทำงานที่สูงขึ้น และเป็นประชากรที่มีคุณภาพในอนาคต ส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว

๔.๑.๕ วัตถุประสงค์ : เป็นการจัดสวัสดิการพื้นฐานเพื่อสร้างระบบการคุ้มครองทางสังคมและเป็นหลักประกันสิทธิขั้นพื้นฐานให้เด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ รวมทั้งเป็นมาตรการจูงใจให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก นำเด็กเข้ารับบริการทางสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ

๔.๑.๖ กลุ่มเป้าหมายและงบประมาณ : เด็กแรกเกิดสัญชาติไทย ที่บิดาและ/หรือมารดามีสัญชาติไทย เกิดระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ และอยู่ในครัวเรือนยากจนและครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน โดยอุดหนุนรายละ ๔๐๐ บาท ต่อคน ต่อเดือน เป็นเวลา ๑ ปี

๔.๒ ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ :

๔.๒.๑ ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ : เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ เพื่อให้เด็กสามารถเติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพของสังคมและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

๔.๒.๒ ประโยชน์ต่อเด็ก : เด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ เข้าถึงบริการทางสาธารณสุข มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะสามารถส่งเสริมให้เด็กแรกเกิดและปฐมวัย มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในช่วงวัยอื่นๆ ต่อไป

๔.๒.๓ ประโยชน์ต่อ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก : ได้รับการช่วยเหลือแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลเด็ก รวมทั้งทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กผ่านโรงเรียนพ่อแม่

๔.๓ เป้าหมาย : จัดสวัสดิการพื้นฐานเพื่อสร้างระบบการคุ้มครองทางสังคม ลดความเหลื่อมล้ำและเป็นหลักประกันสิทธิขั้นพื้นฐานให้เด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ

๔.๔ ผลสัมฤทธิ์และตัวชี้วัด : ร้อยละ ๙๕ ของเด็กที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพและมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย

๔.๕ การติดตามประเมินผล : ติดตามประเมินผลโดยกลไกคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐให้ความเห็นชอบต่อโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ดังนี้

๕.๑ กระทรวงการคลังให้ความเห็นชอบ เนื่องจากเป็นการจัดสวัสดิการและเป็นหลักประกันสิทธิขั้นพื้นฐานให้เด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ

๕.๒ กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นว่าการดำเนินโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดมีหลักการสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยรัฐภาคีจะประกันสิทธิขั้นพื้นฐานให้เด็กคุ้มครองให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่ประเทศไทยรับมาปฏิบัติภายใต้กระบวนการ Universal Periodic Review (UPR)

/ ในการส่งเสริม...

ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของกลุ่มเปราะบาง ซึ่งรวมถึงเด็ก และบริบทระหว่างประเทศที่กำลังมีการเจรจา
วาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ซึ่งให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับประชากรทุก
ช่วงวัย รวมทั้งเป็นการย้ำเจตนารมณ์ของไทยที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กอันจะช่วย
ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในเวทีระหว่างประเทศ

๕.๓ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เห็นว่าโครงการเงินอุดหนุน
เพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด มีเป้าหมายเป็นการจัดสวัสดิการพื้นฐานเพื่อสร้างระบบคุ้มครองทางสังคม
ลดความเหลื่อมล้ำ และเป็นหลักประกันสิทธิขั้นพื้นฐานให้เด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ และส่งเสริม
พัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต สำหรับหลักเกณฑ์
แนวทางและงบประมาณนั้น เห็นควรให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และการพิจารณาของสำนักงานงบประมาณตาม
ความจำเป็นและเหมาะสมต่อไป

๕.๔ กระทรวงสาธารณสุข เห็นชอบ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการดำเนินการเพื่อให้
บรรลุวัตถุประสงค์ ข้อที่ ๓ “เพื่อส่งเสริมให้เด็กแรกเกิดและปฐมวัยมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย” ดังนี้
๑) ต้องมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ตั้งครรภ์ คลอด หลังคลอด ๒) เด็กต้องได้กินนมแม่อย่างเดียวยังน้อย
๖ เดือน หลังจากนั้นกินนมแม่คู่กับอาหารตามวัยจนเด็กมีอายุ ๒ ปี และ ๓) พ่อแม่ ต้องรับความรู้จากโรงเรียน
พ่อแม่ในการเลี้ยงดูส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย

๕.๕ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นชอบ โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของ
ประชาชนในท้องถิ่น ในการสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส จึง
เห็นควร ให้มีผู้แทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางและ
วิธีการจ่ายเงิน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง

๒) อปท. อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน และทราบข้อมูลประชากรแรกเกิดในเขต อปท.
เป็นอย่างดี จึงเห็นสมควรให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โอนงบประมาณดังกล่าว
ไปให้ อปท. เป็นผู้จ่ายให้กับครอบครัวของเด็กแรกเกิดดังกล่าว เหมือนกับการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และ
เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ เป็นต้น

๕.๖ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นชอบ
ในหลักการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมให้กระทรวงการ
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ ดังนี้

๑) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำรายละเอียดการปฏิบัติงาน แนวทางและ
หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก เพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมายเด็กแรกเกิดยากจนและเสี่ยงต่อความยากจน
โดยให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบ ตรวจสอบ และรับรอง ทั้งนี้
ควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินที่ต้องถึงตัวเด็กอย่างแท้จริง และเป็นเงื่อนไขในการให้พ่อแม่
ผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็ก นำเด็กมารับบริการด้านสาธารณสุขและบริการอื่นๆที่จำเป็นต่อการเสริมสร้างพัฒนาการเด็ก

๒) บูรณาการโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดกับโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแรกเกิด-เด็กปฐมวัยอยู่แล้ว โดยเฉพาะการใช้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็ก เป็นมาตรการในการจูงใจ
หรือกระตุ้นให้เด็กได้รับบริการสาธารณสุขและบริการด้านการพัฒนาการตามช่วงวัยต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

๓) ติดตามและประเมินผลโครงการ ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ โดยให้
ความสำคัญกับพัฒนาการสมวัยของเด็กเป็นประเด็นหลัก รวมถึงการพัฒนาหรือต่อยอดระบบสารสนเทศที่มี
การดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลทะเบียนด้านสังคมจากการจัดเก็บข้อมูลจริง

๕.๗ สำนักงานคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ เห็นชอบในหลักการ โดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ และแนวทางการดำเนินการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีความโปร่งใส และระบบการติดตามประเมินผล เสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วเห็นสมควรเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ทั้งนี้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะได้เตรียมความพร้อมในการดำเนินการร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(อตุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมกิจการเด็กและเยาวชน ก. พรป. ๖๕

โทร./โทรสาร ๐ ๒๖๕๑ ๖๙๕๘

K. กิจการ